

دانشکده پیراپزشکی
کارپوشه کارآموزی تکنیک اتاق عمل ۱

تعداد واحد: ۲ واحد (عملی)

فراگیران: دانشجویان کارشناسی اتاق عمل

محل کارآموزی: اتاق عمل بیمارستان های تحت نظر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

مشخصات دانشجو:

نام و نام خانوادگی:

شماره دانشجویی:

نام بیمارستان:

مقدمه: هر انسانی در پایان هر روز رفتار و کرده های خود را یاد آوری نموده و به اصطلاح به حسابهای خود رسیدگی می نماید. در کنار بینش عمیق و وسعت اندیشه لازم است هر فرد تجربیات عملی خود را بازنگری نموده و در زندگی بکار گیرد. ثبت و جمع آوری تجربیات عملی به تدریج مجموعه ای ارزشمند فراهم می آورد که می تواند زمینه ای را نیز برای تحقیقات بعدی فراهم آورد. در اکثر دانشگاه های جهان کارآموزان تجربیات و عملکرد مهم خود را در مجموعه ای به ثبت می رسانند و این اساس ارزیابی عملکرد آنان است.

اگر بازخورد مناسبی از نحوه فعالیت آموزشی پژوهشی خود از طرف اساتید مربوطه نداشته باشید طبیعتاً نقائص کار و زمینه های پیشرفت شما مخفی خواهد ماند. در مجموع اگر علاقمند داشتن یک کارنامه علمی عملی مناسب از فعالیت های بالینی خود هستید لطفاً این دفترچه را دقیق و نقادانه تکمیل نمایید زیرا این دفترچه بهترین وسیله برای آموزش مناسب و به موقع است.

در این واحد کارآموزی، شما تحت نظارت مستقیم استاد مربوطه اسکراب نموده و در فیلد جراحی های عمومی و یا برخی از جراحی های اختصاصی (مانند زنان، اورولوژی) وارد می شوید. در این دوره، شما به عنوان اسکراب اول یا دوم ایفای نقش خواهید کرد؛ لذا توان عملی شما جهت فعالیت در اعمال جراحی اختصاصی در طی دوره های بعدی (عرصه) افزایش می یابد. همچنین وظایف یک فرد سیار را به نحو چشمگیری انجام خواهید داد. به طوری که مسئولیت ورود و خروج بیمار از اتاق عمل و رفع کمبودهای موجود را به عهده خواهید گرفت.

با آرزوی موفقیت در طی این دوره کارآموزی، امید است بتوانید در جهت ارتقاء توانمندی علمی عملی خود کوشا باشید.

هدف کلی:

آشنایی با مهارت های تکنیکی در اتاق عمل
اهداف رفتاری:

پس از اتمام دوره دانشجوی قادر خواهد بود.

۱. اتاق عمل را جهت شروع جراحی آماده کند.
۲. نظم و ترتیب و اولویتها را طبق آنچه بطور نظری آموخته رعایت کرده و انجام دهد.
۳. بیمار را تحویل گرفته و پرونده او را کنترل و مطالعه نماید.
۴. وسایل برقی و غیر برقی اتاق عمل را بطور صحیح بکار گیرد و کاربرد هر یک را بیان کند.
۵. وسایل و تجهیزات اعمال جراحی عمومی را بکار گیرد (استریل یا غیر استریل).
۶. در مصرف وسایل صرفه جویی نماید.
۷. به عنوان فرد استریل در تیم جراحی همکاری نماید.
۸. موضع عمل را پرپ یا ضد عفونی نماید (اولیه - نهایی).
۹. به تیم استریل گان و دستکش بپوشاند.
۱۰. دراپینگ را بطور صحیح انجام دهد.
۱۱. اصول اسکرابینگ را رعایت و طبق یک تکنیک علمی انجام دهد.
۱۲. وسایل و تجهیزات میز عمل را بر اساس اولویت و استاندارد بچیند در پایان جراحی پوست را بخیه و ناحیه عمل را پانسمان کند. وسایل مورد نیاز جراح را به موقع و صحیح در اختیار وی قرار دهد
۱۳. پس از اتمام عمل کلیه وسایل داخل ست را کنترل و به قسمت شستشو تحویل دهد.
۱۴. ضد عفونی اتاق را قبل از عمل حین عمل و بعد از عمل انجام دهد.
۱۵. بعنوان فرد سیر کولر در اتاق عمل فعالیت نماید.
۱۶. با انواع نخهای جراحی آشنایی داشته و تفاوتها و کاربرد هر یک را توضیح دهد
۱۷. اتاق را جهت عمل بعد آماده نماید.

قوانین و مقررات آموزشی

دانشجویان عزیز توجه داشته باشند:

- از یونیفرم مخصوص اتاق عمل شامل روپوش و شلوار و مقنعه سبز برای خانم ها و پیراهن آستین کوتاه و شلوار سبز مخصوص اتاق عمل برای آقایان همچنین داشتن دمپایی پلاستیکی ترجیحا جلو بسته، قابل شستشو و راحت استفاده گردد.
- نصب اتیکت ضروری است.
- داشتن زیورآلات و جواهرات و هرگونه انگشتر و ساعت مچی در اتاق عمل ممنوع است.
- استفاده از تلفن همراه در ساعات حضور در اتاق عمل ممنوع است.
- توجه کافی در مو و ناخن کوتاه به منظور جلوگیری از انتشار عفونت، ضروری است.
- داشتن کلاه و ماسک در هنگام حضور در اتاق عمل الزامی است.
- دقت و نظم کافی در حضور به موقع در اتاق عمل لحاظ گردد.
- در برخورد با بیماران، همکاران، کادر آموزشی-درمانی در بخش رعایت اصول اخلاقی و شئون اسلامی را نماید.
- حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به کارآموزی الزامی است. در هر دوره یک روز غیبت موجه مجاز است که کسر یک روز لحاظ می گردد. در صورت تخطی دانشجو در غیبت بیش از یک روز تعداد کسرها دوبرابر می گردد و نمره مربوط به انضباط (۱ نمره) کم می گردد. غیبت روز اول هر دوره نیز با کسر یک نمره تمام همراه است.
- با جابجایی بین گروهی به هیچ وجه موافقت نمی گردد.
- رعایت قوانین و مقررات آموزشی در بخش، ارائه تکالیف یادگیری، شرکت در بحث گروهی، و مشارکت فعال در یادگیری و یادگیری خودراهبر از مواردی هستند که در ارزشیابی لحاظ می شود.
- حضور مستمر در فعالیت های آموزشی دیگر دانشجویان الزامی است.

- کلیه تکالیف در نظر گرفته شده توسط مربی به موقع انجام و تحویل گردد.
نکاتی که می بایست به آن دقت شود:
- کلیه تجربیات عملی و علمی خود را در کارپوشه ثبت نمایید (و یا پیوست شود).
- تکمیل کارپوشه از شروع دوره کارآموزی و تحویل آن به مربی مربوطه در روز آخر کارآموزی مربوطه الزامی است.
- کارپوشه را در تمامی اوقات، به همراه داشته باشید تا در موقع لزوم نسبت به ثبت اطلاعات در آن اقدام شود به این ترتیب از ثبت اطلاعات از طریق رجوع به حافظه که با خطا توأم می باشد پیشگیری خواهد شد.
- بهتر است در پایان هر فعالیت زمان کوتاهی در همان محل انجام فعالیت به تکمیل، تخصیص داده شود تا اطلاعات مورد نیاز به سهولت در دسترس باشد.
- جدول حضور و غیاب به طور روزانه توسط مربی و در ابتدای شیفت تکمیل گردد.
- گروه آموزشی مجاز است در هر زمان که تشخیص دهد کارپوشه را جهت بررسی یا نسخه برداری در اختیار بگیرد.
- لطفاً این دفترچه را دقیق و نقادانه تکمیل نمایید. پیشنهادات و نظرات، کمبودها و مشکلات خود را در قسمت ملاحظات در هر بخش ذکر کنید چنانچه دانشجو بعضی از پروسیجرهای نادر و یا ذکر نشده در کارپوشه در طی کارآموزی انجام داد در ذیل کارپوشه قید شود و توسط استاد مربوطه تأیید و امضاء گردد.

فعالیت های ضروری در بخش اتاق عمل

امضای مربی	تاریخ												مهارت
													پذیرش و انتقال بیمار
													پیگیری وسایل بیمار (گرافی، سی دی و یا ابزارهای کارگذاری)
													چک کردن آزمایشات و تستهای انجام شده
													آماده نمودن میز استریل متناسب با نوع عمل
													پوزیشن دادن به بیمار
													آموزش به بیمار
													تهیه وسایل مورد نیاز برای پروسیجر
													باز کردن وسایل به صورت استریل
													قرار دادن پد کوتر
													شمارش گاز، لنگاز
													مراقبت از

نمونه چک لیست ارزیابی مهارت‌های تکنیکی (بارم هر آیتم ۰/۲۵ نمره)

توضیحات	ارزیابی			مهارت	رتبه
	انجام نشد	با کم‌کی	مستقل		
				شرح حال بیمار را مطالعه و از بیمار می‌پرسد	۱
				از روی گرافی و MRI پی به مشکل بیمار می‌برد (ارتوپدی و اعصاب)	۲
				طبیعی بودن تستهای هماتولوژی را می‌داند	۳
				انواع تستهای سرولوژی را می‌شناسد	۴
				تستهای که از طریق ادرار بدست می‌آید را به طور کامل می‌شناسد	۵
				مشکلات اصلی قلبی را از روی ECG می‌داند	۶
				قبل از باز کردن ست‌های جراحی، به تاریخ روی پک‌ها توجه می‌کند.	۷
				قبل از شروع عمل، از مطابقت دستبند هویت و محل عمل با پرونده بیمار اطمینان حاصل می‌کند.	۸
				از مهارت‌های برقراری ارتباط با بیمار استفاده می‌کند (بیمار را با نام خانوادگی خطاب می‌کند، ...)	۹
				تا حد امکان از روش	۱۰

			های کاستن استرس و اضطراب استفاده می کند.	۰
			آموزش به بیمار را به درستی انجام می دهد.	۱ ۱
			پس از بیهوش شدن بیمار، چراغ سیالیتیک را روشن و بر روی فیلد عمل فوکوس می کند.	۱ ۲
			پلیت کوتر را در محل مناسب و خشک و بدون موانع نصب می کند.	۱ ۳
			در هنگام پرپ کردن و تا زمان پوشاندن بیمار با شان ها، از رفت آمدهای غیرضروری دیگران یا رفتارهایی که منجر به از بین رفتن حریم خصوصی بیمار می شود ممانعت می کند.	۱ ۴
			تا پایان عمل در اتاق عمل حضور دارد. در صورت لزوم به ترک اتاق، به پرسنل اتاق و مربی حتماً اطلاع می دهد.	۱ ۵
			در اعمال ارتوپدی تورنیکه را در قسمت فوقانی اندام بسته و پس از دستور جراح با تنظیم فشار آن را روشن می کند.	۱ ۶
			دستگاه کوتر و ساکشن را در شروع عمل آماده و روشن می کند.	۱ ۷
			نمونه را در محلول فرمالدئید گذاشته و پس از ثبت در دفتر روی قفسه مربوطه جهت	۱ ۸

			ارسال قرار می دهد.	
			حداقل ۵۰ سانتی متر از فیلد عمل، تخت جراحی و میز استریل فاصله می گیرد.	۱ ۹
			در پایان عمل در پانسمان محل عمل کمک می کند.	۲ ۰
			به نحو صحیح دست ها را اسکراب و خشک می کند.	۲ ۱
			دستکش را کاملاً صحیح و ترجیحاً به روش بسته می پوشد.	۲ ۲
			از مهارت های صحیح برقراری ارتباط با کادر جراحی استفاده می کند.	۲ ۳
			گازها و لنگازها با صدای بلند در حضور پرستار سیار می شمارد.	۲ ۴
			هنگام حرکت، توجه کافی در استریل ماندن معطوف می دارد.	۲ ۵
			پرپ و درپ را کاملاً صحیح انجام می دهد.	۲ ۶
			در طول جراحی نیازهای جراحی را صحیح و به موقع تشخیص می دهد.	۲ ۷
			ابزارها را با جهت صحیح در اختیار جراح قرار می دهد.	۲ ۸
			انواع تجهیزات اتاق عمل و ابزارهای جراحی را به خوبی می شناسد و به کار می برد.	۲ ۹
			تکنیک های صحیح کمک جراح را در مورد هر	۳ ۰

				نوع جراحی بکار می- برد.	
				فیلد عمل را به خوبی اکسپوز می دهد.	۳ ۱
				در اعمال جراحی شکم گازها و لنگازها را با صدای بلند قبل و بعد از بستن پریتوئن می شمارد.	۳ ۲
				در پایان عمل سوزن ها را جداگانه در سفتی باکس های مربوطه قرار می دهد.	۳ ۳
				بخیه زدن پوست را با دقت و سرعت عمل انجام می دهد.	۳ ۴
				محل عمل را به درستی ضد عفونی و پانسمان می کند.	۳ ۵
				در پایان عمل، ابزارهای جراحی را از نظر تعداد بررسی می کند.	۳ ۶
				در مصرف وسایل صرفه جویی می کند.	۳ ۷
				به جابجایی بیمار بر روی برانکارد کمک می کند.	۳ ۸
				پس از اتمام عمل کلیه وسایل داخل ست را کنترل و به قسمت شستشو تحویل دهد.	۳ ۹
				در آماده سازی اتاق، جهت عمل بعدی مشارکت دارد.	۴ ۰
				نمره نهایی ۱۰	

تکالیف

دانشجو موظف است:

۱. پرونده سه بیمار را مطابق پیوست شماره (۱)، مطالعه و نتیجه آن را گزارش نماید.
۲. انواع بخیه های مورد استفاده را گزارش و یکی از آنها را مطابق پیوست شماره (۲)، ارائه کند.
۳. گزارش دوره را همراه با نکات آموزشی مطابق با پیوست شماره (۳)، تکمیل کند.
۴. در کارگاه های آموزشی برگزار شده در بیمارستان، حضور داشته باشد.

پیوست شماره (۱):

نام و نام خانوادگی: سن: نوع عمل
جراحی: تاریخ عمل جراحی:

شرح حال مختصر (علت مراجعه، تاریخچه بیماری فعلی، تاریخچه بیماریهای قبلی و.....)

یافته مهم در معاینات فیزیکی:

نتیجه تست های تشخیصی انجام شده:

نتیجه سایر روش های تشخیصی استفاده شده برای بیمار (رادیو گرافی، سونوگرافی، سی تی اسکن، ام آر آی، نوار قلب و.....)

پیوست شماره (۲) :

انواع بخیه هایی که با آنها آشنا شده اید.

یکی از انواع بخیه ها را با ذکر منبع مورد استفاده و درج تصویر توضیح دهید.

پیوست شماره (۳) :

لطفا خلاصه ای از فعالیت های آموزشی انجام شده خود را در اتاق عمل ثبت نمائید.

نکات آموزشی یاد گرفته شده :
نکات آموزشی که از مربی خود یادگرفتید.

نکات آموزشی که از پرسنل یاد گرفتید.

نکات آموزشی که از دوستان خود در کار آموزی یاد گرفتید.

نکات آموزشی که از پزشکان یاد گرفتید.

نحوه ارزشیابی

۱. ارزشیابی عمومی: ۵ نمره
۲. مشارکت فعال در ارائه کنفرانس های بالینی و آزمون پایان دوره: ۱/۵ نمره
۳. تکمیل تکالیف (پیوست ها): ۳ نمره
۴. حضور در حداقل ۷۰٪ کارگاه های آموزشی: ۰/۵ نمره
۵. عملکرد در اتاق عمل بر اساس چک لیست های ارزشیابی: ۱۰ نمره
۶. ارائه گزارش مورد یا یک پروپوزال در حیطه اتاق عمل هر کدام ۱ نمره مزاد در نظر گرفته می شود.

جدول حضور و غیاب:

انشجوی گرامی لطفاً تاریخ روزهای حضور در اتاق عمل را تیک زده و دور روزهای غیبت را خط بگیرید. (بیمارستان امداد شهید بهشتی)، واسعی و مبینی)

تاریخ														ماه	
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	بهمن
۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	اسفند
۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	فروردین
۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	اردیبهشت
۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	خرداد
۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	تیر
۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	

آموزش به بیمار:

دانشجوی عزیز:

به محض ورود بیمار به اتاق عمل و قبل از بیهوش شدن او، لازم است پس از برقراری ارتباط کلامی و دوستانه (مانند احوالپرسی)، آموزش های ذیل با زبان ساده انجام گردد.

خانم/آقای....

شما تحت بیهوشی یا بی حسی قرار خواهید گرفت، بنابراین هیچ دردی حین جراحی نخواهید داشت.

با محلول ضد عفونی کننده مانند بتادین محل عمل تمیز می شود تا میکروب های روی پوست از بین بروند.

با پارچه های تمیز تمام قسمت های بدن شما به جز محل عمل، پوشانده می شود.

(در جراحی هایی مانند هموروئید)، فقط پرسنل هم جنس با شما در اتاق حضور دارند و رفت و آمدهای اضافی به اتاق انجام نمی شود.

پس از عمل به بخش منتقل می شوید و در صورت داشتن درد، مسکن دریافت خواهید کرد.

بعد از عمل تا زمانی که به شما اجازه خوردن و آشامیدن داده نشده است؛ چیزی نخورید.

بعد از عمل به منظور پیشگیری از عوارض هرچه سریعتر حرکت کنید.

(در جراحی هایی مانند هرنی)، تا دو ماه از برداشتن اجسام سنگین خودداری کنید.

برای کشیدن بخیه ها بین ۱۴-۷ روز، بعد از عمل بسته به نظر پزشک، به مطب یا درمانگاه مراجعه کنید.

از مواد غذایی سرشار از پروتئین و ویتامین آ و سی برای التیام سریعتر زخم استفاده کنید (انواع گوشت، لبنیات، جگر، میوه های زرد و نارنجی).

• منابع اصلی :

- ♣ Surgical technology for the surgical technologist: a positive care approach, Caruthers, et al Delmar publishers (2014).
- ♣ Phillips NF. Berry and Kohn's Operating Room Technique: Elsevier Mosby; 2007.
- ♣ زردشت رقیه، قارداشی فاطمه. روش کار در اتاق عمل، انتشارات جامعه نگر، ۱۳۸۵.